

Силабус курсу ВСТУП ДО ФАХУ

Галузь знань: **06 «Журналістика»**
Спеціальність: **061 «Журналістика»**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Правова журналістика»**

Рік навчання: **I**
семестр: **I**

Кількість кредитів: **3**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП: к. н. із соц. ком, викл. *Комінярська Людмила Анатоліївна*

Контактна інформація: lputkalec@ukr.net +380966909385

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс **«Вступ до фаху»** є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей журналістської професії.

«Вступ до фаху» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із роллю засобів масової інформації у політичній системі суспільства та особливостями українського та світового інформаційного простору, із законодавством України про функціонування масмедіа.

Мета навчальної дисципліни «Вступ до фаху» – отримати системні знання демократичних ціннісно-етичних орієнтирів, з'ясувати методику діяльності медіа; забезпечити освоєння основ організаційної, творчої діяльності в журналістиці; ознайомити студентів із загальною жанрологією журналістики.

Завдання вивчення дисципліни: сформувати базові теоретичні знання про журналістську професію; розкрити специфіку дисципліни у взаємозв'язку з іншими навчальними курсами у виші; узагальнити досвід роботи журналістів у редакціях друкованих видань, на телебаченні та у сучасних онлайн-проектах; опанувати ключові механізми журналістської творчості; засвоїти основні критерії творчості та форми творчої діяльності; вивчити етапи творчого процесу під час підготовки журналістських матеріалів; ознайомитися із загальною жанрологією журналістики та основами

журналістської етики; проаналізувати та визначити особливості правових, правоохоронних і правозахисних текстів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / практ.)	Тема	План навчання	Завдання
2 / 2	1. Журналістика як професія.	Мета і завдання курсу «Вступ до фаху». Структура курсу, предмет та зміст, система оцінювання. Рекомендовані джерела інформації. Роль навчальної дисципліни у професійному становленні журналіста. Сутність журналістики як професійної діяльності.	поточне опитув.
2 / 2	2. Академічна доброчесність у системі забезпечення якісної вищої освіти	Поняття і зміст академічної доброчесності, її форми, види, порядок виявлення та встановлення фактів порушення. Особливості дотримання академічної доброчесності здобувачами. Політика академічної доброчесності ЗУНУ.	поточне опитув.
2 / 2	3. Основні принципи й стандарти у роботі журналіста.	Етика й професійні стандарти журналіста. Моральні чинники управління медіа, їхній вплив на формування професійної діяльності. Загальнолюдські цінності, права людини, свобода слова як основа професійних кодексів журналістської діяльності. Свобода і відповідальність. Види відповідальності за порушення у журналістській діяльності.	поточне опитув.
2 / 2	4. Правове регулювання діяльності медіа в Україні	Реалізація медіареформи в Україні. Закон «Про медіа». Діяльність друкованих, аудіовізуальних й онлайн-медіа у результаті медіареформи. Робота українських медіа в умовах збройної агресії Росії.	поточне опитув.
2 / 2	5. Збирання, обробка та поширення інформації як основа журналістської діяльності.	Спостереження як метод збирання інформації та його види: відкрите і приховане, включене і невключене. Зовнішнє вивчення і бачення зсередини при методі спостереження. Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації. Інтерв'ю як ключовий метод отримання інформації. Обробка та поширення інформації в медіа.	поточне опитув.

2 / 2	6. Основні журналістські жанри.	Класифікація журналістських жанрів за групами: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні. Інформаційні жанри у журналістиці: замітка, репортаж, інтерв'ю, звіт. Аналітичні жанри: коментар, стаття, кореспонденція, огляд. Художньо-публіцистичні жанри: нарис, есе, фейлетон, памфлет.	поточне опитув.
2 / 1	7. Структура журналістського матеріалу.	Правило «перевернутої піраміди» у написанні журналістських матеріалів. Основні елементи журналістського матеріалу. Роль заголовка. Види заголовка. Правила написання заголовка. Лід як ключовий елемент журналістського матеріалу. Побудова основної частини журналістського матеріалу. Завершення журналістського матеріалу.	поточне опитув.
2 / 1	8. Журналістика в умовах війни.	Принципова небезпечність журналістики через її втручання у перебіг всіх подій у суспільстві. Специфіка висвітлення воєнних подій. Професійні стандарти журналіста під час висвітлення війни. Правові основи роботи воєнного журналіста.	поточне опитув.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Башманівський В. І., Василенко К. С. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 78 с.
2. Бабенко В. Комунікаційні активності креативних індустрій в умовах російсько-української війни. Матеріали конференцій МЦНД, 177-181, 2022. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/170/170>.
3. Гаврилець Ю., Різун В. Медіаефекти: історичний погляд : навч. посібн. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 86 с.
4. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2019. 184 с.
5. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
6. Комінярська Л. Українські регіональні медіа під час повномасштабної війни: тематика контенту та жанрова специфіка. Регіональні медіа в контексті трансформаційних викликів сучасності. Збірник за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції. 2023. С. 80.

7. Комінярська Л., Блашків О. Ігрофікація навчального процесу у підготовці журналістів: практичні можливості та результати. Держава і регіони. 2023. №4. С. 137-144.
8. Комінярська Л. Телеграм-канали як популярні джерела комунікації в умовах повномасштабної російсько-української війни. Збірник наукових праць «Молодий дослідник» №3, 2024.
9. Основи журналістики: Практикум / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Фісенко, О. О. Гусак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 49 с.
10. Про медіа. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
11. Посібник з безпеки для журналістів : посібник для репортерів у небезпечних зонах. 2022. 151 с.
12. Путькалець Л. А., Вишнеvsька Г. Б. Регіональні мас-медіа в умовах інформаційно-психологічної війни Росії проти України. Functioning of the Ukrainian media during martial law in Ukraine : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. С. 93-107.
13. Різун В. Журналістська освіта в Україні. Університети Володимира Різуна : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор. Ю. В. Бондар, В. М. Корнеєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. : іл. С. 336-346.
14. Різун В. Журналістика починається з особи журналіста. Університети Володимира Різуна : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор. Ю. В. Бондар, В. М. Корнеєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. : іл. С. 347-350.
15. Шульська Н., Зінчук Р. Медіаманіпуляції в умовах російсько-української війни (на прикладі локальних ЗМІ). Південний архів (філологічні науки). 2022. Вип. 90. С. 68–73. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/819>

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». URL: <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Видання «Грати». URL: <https://graty.me/igra/zvilni-nedobrochesnogo-suddyu-grat-%D2%91rat/>
6. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
7. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. URL: <https://detector.media/>
8. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
9. Сайт Академії Української преси. URL: <https://www.aup.com.ua/category/library/>
10. Reporters Without Borders (RSF). URL: <https://rsf.org/en>
11. Платформа прав людини, Центр демократії та верховенства права. URL: <https://cedem.org.ua/>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	оцінюється підсумкова робота, яка охоплює всі теми	визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи.

Шкала оцінювання

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	